

Õpilaste hindamise, järgmise klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord

Vasta Koolis

1. peatükk

1. Hindamise alused

(1) Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.

(2) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.

(3) Teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted, tingimused ja kord (edaspidi *hindamise korraldus*) sätestatakse kooli õppekavas,

(4) Kui õpilasele on vastavalt haridus- ja teadusministri 8. detsembri 2004. a määrusele nr 61 «Individaalse õppekava järgi õppimise kord» koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

2. Hindamise eesmärk

(1) Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- 1) anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
- 2) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

(2) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

3. Hindamisest teavitamine

(1) Kool on kohustatud teavitama õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest. Vastavalt kodukorras sätestatud nõuetele.

(2) Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel.

(3) Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.

2. peatükk

TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE

4. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

(1) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

(2) Õppeveerandi algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi.

(3) Õppeveerandi või kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega.

(4) 8. klassi õpilastele viib kool ühes õppeaines läbi üleminekueksami. Üleminekueksami nõuded, läbiviimise tingimused ja kord määratakse kooli õppekavas.

(5) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis. Iga õpetaja koostab oma aines hindamisjuhendi ja teeb selle teatavaks õpilastele õppeaasta alguses.

(6) Kool võib viiepallisüsteemi asemel kasutada koolisisest teistsugust hindedüsteemi. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viiepallisüsteemi teisendamise põhimõtted sätestatakse kooli õppekavas. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtvad hinded ning käimasoleva õppeveerandi jooksul saadud hinded viiepallisüsteemi.

(7) 1. klassis õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kõigis õppeainetes hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes. Sõnaliste hinnangute kasutamise põhimõtted ning hinnangute andmise tingimused ja kord sätestatakse õppeaineti kooli õppekavas.

(8) Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

(9) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga «nõrk».

§ 6. Hinded viiepallisüsteemis

(1) Hindega «5» («väga hea») hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi *õpitulemus*), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust **hindegaga «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.**

(2) Hindega «4» («hea») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust **hindegaga «4», kui õpilane on saanud 70–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.**

(3) Hindega «3» («rahuldav») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust **hindegaga «3», kui õpilane on saanud 45–69% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.**

(4) Hindega «2» («puudulik») hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust **hindegaga «2», kui õpilane on saanud 20–44% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.**

(5) Hindega «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust **hindegaga «1», kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.**

§ 7. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

(1) Kokkuvõttev hinne on õppeaine veerandi-, kursuse-, aasta- ning kooliastmehinne.

(2) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

§ 8. Kokkuvõttev hindamine 1.–3. kooliastmel

(1) 1.–3. kooliastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt veerandi- ja aastahindegaga.

(2) Veerandihinne pannakse välja õppeveerandi lõpul antud õppeveerandi jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

(3) Õppeaines, mida õpitakse ühe nädalatunniga, võib õppeveerandi lõpus jätta hinde välja panemata. Sellisel juhul pannakse järgmise õppeveerandi lõpul veerandihinne välja kahe eelnenud õppeveerandi jooksul saadud hinnete alusel.

(4) Kui õpilase hindamisel kasutatakse hinnete asemel sõnalisi hinnanguid vastavalt § 5 lõikele 7 või 8, antakse õpilase teadmiste ja oskuste õppeveerandi lõpul kirjalikult kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid. Õppeveerandite lõpul antud sõnaliste hinnangute alusel antakse enne õppeperioodi lõppu kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid kogu õppeperioodi kohta.

(5) Õpilasele, kelle veerandihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(6) Kui õppeaine veerandihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeveerandi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».

(7) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetöele.

3. peatükk

KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

§ 10. Käitumise ja hoolsuse hindamine

(1) Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse päevases õppevormis õppivate õpilaste puhul.

(2) 1.–3. kooliastmel hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust.

(3) Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise

aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

(4) Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

4. peatükk

HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

§ 11. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

(1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

(2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

5. peatükk

ÕPILASE TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE JA KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE NING JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE

§ 12. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise

(1) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.

(2) Täiendava õppetöö rakendamise põhimõtted ning täiendavale õppetööle jätmise tingimused ja kord sätestatakse kooli õppekavas.

(3) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

(4) 1.–3. kooliastmel jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt veerandihinnetest või veerandite lõpus antud sõnalistest hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või anda samaväärne kokkuvõttev sõnaline hinnang.

(5) 1.–3. kooliastmel võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne «puudulik» või «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

(6) Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi.

§ 13. Õpilase järgmise klassi üleviimine

(1) Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

(2) 1.–3. kooliastmes viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

(3) Lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

Õppenõukogu:

1) otsustab õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise;

2) otsustab, millises klassis jätkab õpinguid välisriigis koolis õppinud õpilane.»

ÕPIABI KORRALDAMISE VÕIMALUSED VASTA KOOLIS (nii tavaõpilastele kui ka hariduslike erivajadustega õpilastel)

Seaduslikud võimalused

1. Konsultatsioonid (kõigile vastavalt vajadusele);
2. Õpetaja poolt nõustamine (nii õpilastele kui lapsevanematele);
3. Parandusõpperühm õpiraskustega õpilastele (õpiabi osutamise tunnid tavaõppekava järgi õppivatele õpilastele);
4. Elukohas õppiv õpilane (näiteks koduõpe individuaalse õppekava ja tunniplani alusel);
5. Individuaalse õppekava rakendamine (ühes või mitmes aines tavaõppekavast erinevat õpet vajavatele HEV-ga õpilastele);
6. Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava rakendamine (kas abiklassi näol kerge vaimupuudega laste õpetamiseks või individuaalse õppekava alusel tavaklassis);

Õpilaste hindamise korrast tulenevad võimalused

7. Hinnatavate tööde etteteatamise ja läbiviimise nõuete täitmise tagamine (etteteatamine perioodi esimesel tunnil; ainult õpitulemustes toodud teadmiste ja oskustega seotud ülesannete kasutamine; oskusainetes teadmiste ja oskustele, mitte võimetele, keskenduv hindamine);
8. Ebaõnnestunud või muul põhjusel tegemata jäänud hinnatavate ülesannete või teemade uuesti vastamisega seotud nõuete järgimine (järeltööde tegemine täiendavalt kokkulepitud ajal; võimalus järele vastata ülesannet kui see pole "5"; võimalus järele vastata teemasid, mis on seotud kokkuvõtva hindamisega, kuni õppeaasta lõpuni);
9. Õpilasele, kelle veerandihinne on «puudulik» või «nõrk», või kellele on jäetud hinne välja panemata, individuaalse õppekava või mõne muu kooli õppekavas sätestatud tugisüsteemi rakendamine, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused;
10. Hindamise vormi valimine lähtuvalt õpilaste eripäradele;
11. Viiepallisüsteemist erinevate hindedüsteemide kasutamine õpilaste motivatsiooni tõstmiseks;
12. Täiendava õppetöö korraldamine (suvetöö);
13. Klassikursuse kordamisele jätmise tingimuste täitmine.

Täiendavad võimalused

14. Õpitulemusvestlused (õpiraskuse väljaselgitamiseks ja lahenduste planeerimiseks, motivatsiooni tagamiseks, lahenduste korrigeerimiseks);
15. Individuaalse arenguplaani kasutamine (episoodilise õpiraskuse ületamiseks konkreetses aines);
16. Täiendav õppetöö koolis tunnivälisel ajal (kokkuleppe olemasolul õpilase ja lapsevanemaga aineõpetaja või teemat juhendava õpetaja juhendamisel);
17. Olümpiaadideks, konkursiteks ja näitusteks andekate õpilaste täiendav ettevalmistamine;
18. Õpilaste annete ja aktiivsuse rakendamine kooli esindamisel ja koolielu korraldamisel õpilasomavalitsuse kaudu;
19. Võimaluste leidmine koostöös lapsevanematega lapse arenguks väljaspool kooli (eriti andekatele lastele).

ÕPILASE KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

Hindamise põhimõtted

- Käitumist ja hoolsust hinnatakse iga õppeveerandi lõpul
- Käitumise ja hoolsuse hindamisel arvestatakse õpilase ealisi iseärasusi ja sotsiaalseid oskusi
- Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja, arvestades vajadusel kolleegide ettepanekutega
- Käitumise ja hoolsuse hindamisel on aluseks kooliastmete üldpädevused, mis on fikseeritud kooli õppekavas
- Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli sisekorra eeskirjadest
- Käitumist ja hoolsust I kooliastmes üldjuhul ei hinnata mitterahuldava hindega. Kui lapsel on nimetatud valdkondades tõsiseid vajakajäämisi, siis kohaldatakse talle käitumise tugikava ning õpetatakse täiendavalt sotsiaalseid oskuseid.
- Käitumise ja hoolsuse hindamisel on antud üldpõhimõtted. Iga klassijuhataja saab neid vastavalt vajadusele madaldada või kõrgendada.
- Kooliastmete lõpus, 3., 6. ja 9. klassis peaks õpilane olema omandanud vastava kooliastme pädevused ja seal hindamise osas üldjuhul järeleandmisi ei tehta.
- Erinevat hindamissüsteemi kasutatakse õpilaste puhul, kellel on diagnoositud närvisüsteemi häired või mõni muu käitumist mõjutav terviserike.

Üldpädevused

2.5.4. Vasta Koolis I kooliastmel taotletavad üldpädevused

I kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) suhtub endasse positiivselt;
- 2) on viisakas, täidab lubadusi;
- 3) suhtub hoolivalt asjadesse, sest teab, et need on loodud inimeste tööga;
- 4) käitub loodust hoidvalt;
- 5) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest, tahab olla terve;
- 6) tahab olla aus ja õiglane, mõistab *oma-võõras-ühine* tähendust,
- 7) mõistab, et inimeste soovid ja võimalused on erinevad, tunnustab kaaslaste õigust olla erinev;
- 8) teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
- 9) hindab oma perekonda, klassi ja kooli, oskab olla hea kaaslane;
- 10) tunneb ja austab oma kodupaika, kodumaad, riiki, Eesti riikluse sümboleid ja nendega seostuvaid käitumisreegleid; teab oma rahvuslikku kuuluvust, suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 11) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata;
- 13) hindab loovust, tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja -tegevusest;
- 14) püüab konflikte rahumeelselt lahendada;
- 15) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid, nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada, lugeda lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti;
- 16) oskab ohutult liigelda, vältida ohtlikke olukordi, ohuolukorras abi kutsuda; teab, kuhu oma murega pöörduda;
- 17) oskab käivitada ja kasutada lihtsamaid arvutiprogramme;
- 18) oskab õppida üksi ja koos teistega, paaris ja rühmas; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

- 19)oskab koostada päevakava ja seda järgida, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ja puhkamise vahel;
- 20)oskab end häälestada õppeülesandega toimetulemisele, oma tegevusi õppeülesande täitmisel mõtestama.

KÄITUMINE EESKUJULIK	HOOLSUS EESKUJULIK
Õpilane on kaaslastega suhtlemisel sõbralik, aitab meelsasti kaaslaseid	Hoiab oma koolitarbeid puhtana, vahetab õigeaegselt raamatute ja vihikute ümbrispabereid, täidab oma vihikuid korrektse käekirjaga.
Ei moonuta sündmustest rääkides neid enda kasuks	Ei hiline tundidesse ja peab kinni muudest ajalistest kokkulepetest
Tunnistab oma vigu ja püüab leida võimalusi ebakohtade vältimiseks või heastamiseks.	Hoiab oma töökohta ja sahtli korras
Täidab antud lubadusi .	Täidab korrapidaja kohustusi
KÄITUMINE HEA	HOOLSUS HEA
Kaaslaste suhtes tavaliselt sõbralik, kuid vahel esineb ka kadeduse ja kiusamise momente	Koolitarvete korrashoidu ja korrektsust peab aeg-ajalt meelde tuletama
Sündmustest rääkides püüab neid vahel pöörata enda kasuks	Esineb tundidesse hilinemist, ei kuule mänguhoos kella, unustab kokkuleppeid.
Ei suuda mitte alati aru saada tõsiasjast, et konflikt on alati kahepoolne	Mitte alati ei korista oma töökohta ja sahtleid enda initsiatiivil, vajab meeldetuletusi
Täidab peaaegu alati antud lubadusi	Korrapidamise osas vajab meeldetuletusi

--	--

KÄITUMINE RAHULDAV	HOOLSUS RAHULDAV
On riiakas, ei aita meeledi kaaslaseid, on valiv kaaslase osas, kellega peab töötama	Koolitarvete korrashoidu peab pidevalt meelde tuletama
Sündmuste kirjeldamisel püüab neid alati enda kasuks pöörata	Hilineb pidevalt tundidesse, ei kuula õpetajat, tegeleb kõrvaliste asjadega
Unustab tihti üldiseid käitumisreegleid (tervitamine, tänamine, uksest sisenemine jne.)	Töökoht ja sahtel pidevalt segamini, korrastab neid ainult meeldetuletuse peale
Unustab kokkulepped	Unustab pidevalt korrapidaja kohustused
Konfliktides süüdistab alati vastaspoolt	

KÄITUMINE JA HOOLSUS II KOOLIASTMES

Üldpädevused

2.5.6. Vasta Koolis II kooliastmel taotletavad üldpädevused

II kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) teab oma tugevaid ja nõrku külgi, püüab selgusele jõuda oma huvides ja püüdlustes;
- 2) on leidnud endale sobiva harrastuse, omab üldist ettekujutust töömaailmast;
- 3) peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne, tunneb vastutust oma tegude eest;
- 4) on seaduskuulekas, järgib ühiselu norme;
- 5) tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, mõistab kompromisside vajalikkust;
- 6) suhtub inimestesse eelarvamusteta; seisab iseene ja teiste väärkuse eest, hoidub vägivallast;
- 7) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena, õpilasena; püüab leida lahendusi kodus, koolis ja sõpruskonnas tekkinud probleemidele;
- 8) tunnetab end oma rahvuse liikmena, oma riigi kodanikuna;
- 9) suhtub lugupidavalt teistesse rahvastesse ja nende kultuuridesse;
- 10) väärtustab kunstiloomingut, soovib end kunstivahendite abil väljendada;
- 11) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 12) väärtustab säästvat eluviisi;
- 13) oskab teha koostööd, täidab rühmas erinevaid rolle;
- 14) tunnustab ja aitab kaaslast, hindab enese ja kaaslaste töö tulemusi;
- 15) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida vajalikku teavet erinevatest allikatest, teavet tõlgendada, kasutada, edastada;
- 16) oskab teha vahet faktil ja arvamusel, tunneb ja kasutab lihtsamaid põhjus-tagajärg-, eesmärk-vahend-seoseid nähtuste kirjeldamisel ja seletamisel;

17)oskab kasutada arvutit ja Internetti suhtlusvahendina, oskab arvuti abil vormistada tekste;

18)oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, tunneb õpivõtteid, oskab neid kasutada vastavalt õppeülesande iseärasustele;

19)oskab oma tegevust kavandada ja hinnata, oma eksimusi näha ja tunnistada, oma tegevust korrigeerima;

20)oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta.

KÄITUMINE EESKUJULIK	HOOLSUS EESKUJULIK
On kaaslaste suhtes salliv ja abivalmis	Koolitarbed on korras ja alati kaasas
Järgib üldiseid käitumisnorme nii koolis kui väljaspool kooli	Ei kuluta tunnis asjatult aega kõrvalistele tegevustele
Sündmuste kirjeldamisel on erapooletu	Ei hiline, puudumistest teatab klassijuhatajale või aineõpetajale enne puudumist(v.a. puudumine haiguse tõttu)
Oskab avaldada oma arvamust ja aktsepteerib ka erimeelsusi	Täidab korrapidaja kohustusi
Julgeb kutsuda kaaslaseid korrale	Hinded on vähemalt rahuldavad
Järgib kooli sisekorraeeskirju	Peab kinni kokkulepetest

KÄITUMINE HEA	HOOLSUS HEA
Käitub kaaslaste suhtes vahel solvavalt, on tujukas	Koolitarbed on korras, kuid unustab neid maha
Unustab aeg-ajalt mõningaid üldiseid käitumisnorme	Vahel tegeleb tunnis ka kõrvaliste asjadega, kuid üldjuhul töötab tunnis aktiivselt kaasa
Sündmuste kirjeldamisel ei ole alati erapooletu	Hinded on vähemalt rahuldavad
Ei oma probleemide arutamise juures alati oma seisukohti ja pelgab välja öelda oma arvamust	Unustab vahel kokkuleppeid
Täidab kooli sisekorraeeskirju	

KÄITUMINE RAHULDAV	HOOLSUS RAHULDAV
Kaaslaste suhtes valiv, tujukas, mitte eriti tolerantne	Koolitarbed sageli kodus, korrastamine toimub ainult õpetaja märkuse peale
Sündmuste kirjeldamisel püüab neid näidata endale kasulikust seisukohast	Korrapidamises esineb sageli puudujääke
Unustab tihti üldiseid käitumisnorme	Tunnis tegeleb sageli kõrvaliste asjadega
Ei oma üheski asjas oma seisukohta, ootab mida teised ütlevad a valib siis väiksemat pingutust nõudva lahenduse	Hinded rahuldavad
Eksib sageli kooli sisekorraeskirjade vastu (kuni 5 märkust)	Unustab sageli kokkuleppeid (Kuni 6 märkust)

KÄITUMINE MITTERAHULDAV	HOOLSUS MITTERAHULDAV
Kaaslaste suhtes vägivaldne. Esineb nii psüühilist kui füüsilist vägivalda	Õpikud on ilma kattepaberita Õppetarbed on väga tihti kodus
Kasutab solvavaid väljendeid õpetajate ja teiste täiskasvanutega suheldes	Ei pea kinni kokkulepetest
On puudunud põhjuseta 6 üksikut tundi või 2 päeva	Õpib alla oma võimete, ei käi konsultatsioonides, mille tulemusena on õpitulemus mitterahuldav
On teotanud kooli nime, rikkudes tahtlikult üldkehtivaid käitumisnorme ja seaduseid	Ei täida korrapidaja kohustusi

KÄITUMINE JA HOOLSUS III KOOLIASTMES

Üldpädevused

2.5.8. Vasta Koolis III kooliastmel taotletavad üldpädevused

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on adekvaatse enesehinnanguga, tunneb oma võimeid, huvisid, kavandab neist lähtuvalt oma õpitee, arvestades ka tööturu suundumusi;
- 2) on avatud enesearendusele;
- 3) on oma riigi lojaalne kodanik, omab põhiteadmisi ühiskonnast ning riiklusest, nende toimimisest, kodanikuõigustest ja -kohustustest; teab, et seaduste mittetundmine ei vabanda õigusrikkumist;
- 4) austab väärikust ja inimõigusi, hoidub vägivallast, oskab sellele vastu seista;
- 5) väärtustab maailma kultuurilist mitmekesisust, oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas;
- 6) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, oskab hinnata kunsti ja soovib end kunstivahendite abil väljendada;
- 7) väärtustab säästvat eluviisi; oskab näha inimtegevuse mõju loodusele;
- 8) väärtustab terveid eluviise, hoolitseb oma vaimse ja füüsilise tervise eest;
- 9) oskab õppida: seada õppimise eesmärged, valida ja kasutada sobivaid õpivõtteid, hinnata oma õpitegevust;
- 10) oskab näha põhiseoseid looduses, looduse, inimtegevuse ja tehnoloogia seoseid;
- 11) tunneb tähtsamaid sotsiaalse manipuleerimise viise, mõistab meediatekstidele kriitilise lähenemise vajalikkust;
- 12) oskab nähtusi, olukordi ja probleeme analüüsida ja üldistada, selle tulemusi oma tegevuse kavandamisel, valikute tegemisel ja hindamisel rakendada;
- 13) püüab teha teadlikke valikuid, näha ette valiku tagajärgi;
- 14) oskab üldjoontes kavandada ühistegevuse eesmärged ja eesmärkideni jõudmiseks vajalikke tegevusi, jaotada tööülesandeid, koostada ajakava;

- 15)oskab iseseisvalt kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina, on omandanud põhikoolilõpetaja tehnoloogiaalased pädevused;
- 16)oskab suhelda, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, rühmas arutleda;
- 17)oskab oma arvamust kujundada, põhjendada, kaitsta, vajadusel muuta;
- 18)oskab kasutada eri märgisüsteeme informatsiooni vastuvõtmiseks, talletamiseks, tõlgendamiseks, edastamiseks ja loomiseks;
- 19)tunneb uurimistöö ja arendusprojektide koostamise algtõdesid ja oskab neid vajadusel rakendada.

KÄITUMINE EESKUJULIK	HOOLSUS EESKUJULIK
On tolerantne kaaslaste ja täiskasvanute suhtes	Koolitarbed, töökoht on korras, õppetarbed kaasas
Oskab analüüsida oma käitumist ja vastavalt järeldustele ka toimida	Peab kinni kokkulepetest
Suudab näha protsesside tagajärgi ja nii halvast hoiduda	Täidab korrapidaja ülesandeid
Kutsub kaaslaseid korrale	Kodused tööd on alati tehtud
Oskab lahendada rahulikult erimeelsusi täiskasvanutega	Õpib võimetekohaselt, võlgnevused õppetöös likvideerib õigeaegselt. (10päeva jooksul arvestades võlgnevuse tekkimisest)
Täidab kooli sisekorrareegleid kõigis punktides	

KÄITUMINE HEA	HOOLSUS HEA
On vahel kaaslaste ja täiskasvanute suhtes tujukas	Õppetarbed on korras, kuid vahel ununevad maha
Oskab analüüsida oma käitumist	Peab kinni kokkulepetest
Ei oska näha alati protsesside tagajärgi	Töötab tunnis kaasa, kuid vahel tegeleb ka kõrvaliste asjadega
Mitte alati ei suuda lahendada erimeelsusi rahumeelselt	Peab korda, kuid vahel esineb ka unustamist
On eksinud kooli sisekorras kehtivate nõudmiste vastu (maksimaalselt 2 märkust käitumise kohta, mis on fikseeritud kirjalikult)	Kodutööd on üldjuhul tehtud

On puudunud põhjusega 2 tundi	Täidab kooli sisekorraeeskirju hoolsuse osas. (lubatud on 3 märkust hoolsuse valdkonnas)

KÄITUMINE RAHULDAV	HOOLSUS RAHULDAV
On kaaslaste suhtes valiv, tujukas, mitte eriti tolerantne	Õppetavete korrastamine toimub õpetaja märkuse peale. Asjad on sageli kodus.
Probleemide lahendamisel kaotab tihti enesevalitsuse, kasutab solvavaid väljendeid	Kodusel ülesanded vahel tegemata
Ei suuda oma käitumist analüüsida ja järeldusi teha	Kokkulepped ununevad sageli
Ei suuda oma arvamust põhjendada	Õpib alla oma võimete, kuid tulemus on kokkuvõttes rahuldav
Omab sisekorra eeskirjade rikkumise osas 3-4 märkust.	Korrapidaja kohustusi täidab lohakalt
On põhjusega puudunud 3 üksikut tundi või 1 päeva	Hoolsuse valdkonnas omab kuni 5 märkust

KÄITUMINE MITTERAHULDAV	HOOLSUS MITTERAHULDAV
On kaaslaste suhtes ülbe ja vägivaldne. Kasutab nii psüühilist kui ka füüsilist vägivalda.	Ei saa tunnis tööd teha õppetavete sihiliku mahajätmise tõttu. Õpikutel puuduvad kattepaberid
On õpetajate ja teiste koolis töötavate inimeste suhtes ülbe, kasutab solvavaid väljendeid	Ei täida korrapidaja kohustusi
Ei suuda iseseisvalt oma käitumist analüüsida	Ei täida koduseid ülesandeid
Eirab kooli sisekorra eeskirju (üle 5 märkuse käitumise valdkonnas)	Ei pea kinni kokkulepetest
On teotanud kooli mainet, rikkudes teadlikult üldkehtivaid käitumisnorme ja kehtivaid seaduseid.	Õpib alla oma võimete, tulemus on mitterahuldav
On põhjusega puudunud 6 üksikut tundi või 2 päeva	Omab hoolsuse valdkonnas üle 5 märkuse

